

คำแนะนำ

การใช้ผลิตภัณฑ์ “กัญชา”

ทางการแพทย์อย่างปลอดภัย

สำหรับผู้ป่วย

คำแนะนำ

การใช้ผลิตภัณฑ์ “กัญชา”

ทางการแพทย์อย่างปลอดภัย

สำหรับผู้ป่วย

ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ของประเทศไทยที่ผู้ป่วยสามารถใช้เพื่อการรักษาโรคได้อย่างถูกกฎหมายมีดังต่อไปนี้

1.

ตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ มี 2 ประเภท ได้แก่

- 1.1 ตำรับยาแผนไทยตามบัญชีรายชื่อ แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 ที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ที่ให้เสพเพื่อรักษาโรคหรือการศึกษาวิจัย พ.ศ. 2562 จำนวน 16 ตำรับ
- 1.2 ตำรับยาแผนไทยของแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เช่น ตำรับน้ำมันหอมเดชา ตำรับน้ำมันจอตกระดุก

2.

ตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

- 2.1 ตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย
- 2.2 ตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรตามองค์ความรู้การแพทย์แผนปัจจุบัน

3.

ตำรับยากัญชา: มีสารออกฤทธิ์ซึ่งสกัดจากกัญชาในลักษณะที่มีความบริสุทธิ์สูง เพื่อใช้ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน ขณะนี้ยังไม่มีตำรับยากัญชาที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้ผลิต นำเข้าและจำหน่าย เพื่อใช้ประโยชน์ในประเทศ

1.1

ตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ ซึ่งมีประวัติการใช้มาอย่างยาวนานและมีการบันทึกไว้ในคัมภีร์และตำรายาแห่งชาติ ได้รับการคัดเลือกให้ผู้ป่วยใช้ประโยชน์ได้ ระยะแรก จำนวน 16 ตำรับ ได้แก่

กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร

1. ตำรับยาไทยสาลี
2. ตำรับยาไฟสาลี
3. ตำรับยาอัคนีวงศ์
4. ตำรับยาทาริดสีดวงทวารหนัก และโรคผิวหนัง
5. ตำรับยาไฟอาวุธ
6. ตำรับยาแก้สัณฑฆาต กล่อมแห่ง
7. ตำรับยาทพยาริคุณ
8. ตำรับยาน้ำมันสนับไตรภพ

กลุ่มอาการทางระบบประสาท

1. ตำรับยาแก่นอนไม่หลับ/ยาแก้ไขผอมเหลือง
2. ตำรับยาแก้ลมขึ้นเบื้องสูง
3. ตำรับยาแก้โรคจิต*
4. ตำรับยาสุขไสยาสน์

กลุ่มอาการทางระบบกล้ามเนื้อ

1. ตำรับยาทำลายพระสุเมรุ
2. ตำรับยาแก้ลมแก้เส้น
3. ตำรับยาอัมฤตโอสถ
4. ตำรับยาแก้ลมเนาวนารีวาโย

1.2

ตำรับยาแผนไทยของแพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์และ
หมอพื้นบ้านที่ได้รับการรับรองจากกรมการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก เป็นตำรับยาที่ได้รับการสืบทอดจาก
ครูบาอาจารย์หรือปรุงขึ้นตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์พื้นบ้าน ปัจจุบันมี 2 ตำรับ ได้แก่ ตำรับน้ำมัน
หอมเตชา ตำรับน้ำมันจอตกระดุก และกำลังอยู่ระหว่าง
การพิจารณาอีกหลายตำรับ

วิธีการใช้ตำรับยาแผนไทย

ตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมดังกล่าวข้างต้น
มีหลากหลายรูปแบบ เช่น ยาผง ยาลูกกลอน ยาแคปซูล
ยาน้ำมัน ยาขง ยาต้ม เป็นต้น

เมื่อได้รับยาแล้ว ควรอ่านฉลากและเอกสารกำกับยาให้เข้าใจ
ก่อนที่จะใช้ยา หากมีข้อสงสัยให้ซักถาม ขอคำแนะนำที่ถูกต้อง
และชัดเจนจากเภสัชกรหรือแพทย์ผู้สั่งจ่ายยา

ควรใช้ยาตามแพทย์สั่ง ไม่ควรใช้เกินขนาด ไม่ควร
ดัดแปลงวิธีใช้ เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายได้

วิธีการเก็บรักษาตำรับยาแผนไทย

ตำรับยาแผนไทยที่ได้รับมาควรเก็บในที่แห้ง หลีกเลี่ยงความชื้น
ความร้อน จัดเก็บในบรรจุภัณฑ์เดิมที่ได้รับจากสถานพยาบาล และเก็บ
ในที่อุณหภูมิปกติ หากพบความผิดปกติของผลิตภัณฑ์ เช่น สีเปลี่ยน
มีเชื้อรา มีกลิ่นผิดปกติ ไม่ควรรับประทานยาดังกล่าว

2.

ตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมอยู่ เป็นตำรับยาที่มีกัญชาเป็นสมุนไพรเดี่ยว หรือที่ได้จากการผสมปรุง หรือแปรรูปกัญชาและสมุนไพรอื่น ซึ่งเป็นตำรับที่ไม่ใช่ยาแผนไทยที่มีการใช้ตามคัมภีร์หรือตำราการแพทย์แผนไทยหรือองค์ความรู้ดั้งเดิม

ตัวอย่างตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมเพื่อมุ่งหวังการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนไทย เช่น

ตัวอย่างตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมเพื่อมุ่งหวังการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น

หากผู้ป่วยประสงค์จะใช้ตำรับยาพัฒนาจาก สมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมอยู่ ท่านจำเป็นต้องรู้ว่า

ตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพรซึ่งมีกัญชาปรุงผสมอยู่ เป็นตำรับที่ยังไม่ผ่านการรับรองด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา แต่ได้รับอนุญาตให้ผลิตและจำหน่าย ภายใต้รูปแบบพิเศษของการเข้าถึงยา (special access scheme: SAS) เนื่องจากมีความจำเป็นสำหรับผู้ป่วยบางราย เพื่อเป็นทางเลือกในการรักษา การใช้ตำรับยาดังกล่าว จึงเป็นความยินยอมร่วมกันของแพทย์และผู้ป่วยในการยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยา และจะต้องมีมาตรการจำกัดความเสี่ยง เช่น แพทย์ต้องติดตามผลการใช้ยาอย่างใกล้ชิด ติดตามประเมินผลการรักษา ทุกครั้งที่ผู้ป่วยมาพบ

ดังนั้น หากผู้ป่วยพบอาการผิดปกติจากการใช้ตำรับยาที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ ให้แจ้งแพทย์ผู้ให้การรักษาทราบ เพื่อแพทย์จะได้ประเมินและวินิจฉัยอาการดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม และหากพบว่าใช้แล้วไม่ได้ประโยชน์ตามที่มุ่งหวัง ให้แจ้งแพทย์เพื่อปรับขนาดยาหรือวิธีการรักษา

3 สิ่งที่ผู้ป่วยควรปฏิบัติ เมื่อเริ่มใช้สารสกัด หรือน้ำมันกัญชา

1. จำเป็นต้องทราบข้อมูลก่อนการตัดสินใจ ใช้สารสกัดหรือน้ำมันกัญชา

- ❁ สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชาไม่ใช่ทางเลือกแรกในการใช้รักษา เนื่องจากยังไม่ได้รับการรับรองประสิทธิผลและความปลอดภัยจาก ออย.
- ❁ ใช้เป็นรักษาเสริมจากการรักษาตามมาตรฐาน ไม่หยุดการรักษา ที่รับอยู่ในปัจจุบัน
- ❁ ผู้ป่วยต้องทราบประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- ❁ ควรใช้สารสกัดกัญชาที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตอย่างถูกกฎหมาย เนื่องจากมีคุณภาพสม่ำเสมอ ปลอดภัยจากสารปนเปื้อน และมีมาตรฐานการผลิตที่ดีตามหลัก GMP

2. ไปพบแพทย์เพื่อขอรับการตรวจรักษาและปรึกษาการใช้สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชา

- ▶ แจ้งให้แพทย์ทราบอาการ ความรุนแรง ระยะเวลาของโรค และแจ้งความประสงค์จะใช้สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชา
- ▶ แจ้งให้แพทย์ทราบว่าเคยมีประสบการณ์ใช้กัญชาในรูปแบบใดบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสั่งจ่ายยาให้เหมาะสม
- ▶ แจ้งให้แพทย์ทราบว่าปัจจุบันใช้ยาประเภทใดอยู่บ้าง สารสกัดกัญชาอาจส่งผลกระทบต่อยาบางชนิดที่ผู้ป่วยใช้เป็นประจำ ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยได้

3. เมื่อเริ่มใช้สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชา

- ❁ ควรอ่านฉลากและเอกสารกำกับยาให้เข้าใจก่อนที่จะใช้ยา หากมีข้อสงสัยให้ซักถาม ขอคำแนะนำที่ถูกต้องและชัดเจนจากเภสัชกรหรือแพทย์ผู้สั่งจ่ายยา เนื่องจากสารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชาที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกกฎหมาย มีหลากหลายผลิตภัณฑ์ แต่ละผลิตภัณฑ์มีวิธีใช้ที่แตกต่างกันเช่น บางผลิตภัณฑ์ใช้สำหรับรับประทาน บางผลิตภัณฑ์ใช้หยดใต้ลิ้น ผู้ป่วยต้องใช้ให้ถูกวิธี เพราะมีผลต่อประสิทธิผลและความปลอดภัยในการใช้ยา
- ❁ ควรใช้ยาตามแพทย์สั่ง ไม่ควรเพิ่มขนาดยาหรือจำนวนครั้งในการใช้ยาเอง
- ❁ ควรเริ่มในปริมาณที่น้อยที่สุด หากยังไม่ได้ผลต้องปรับเพิ่มปริมาณช้าๆ ตามคำแนะนำของแพทย์
- ❁ ควรมีผู้ดูแลอยู่ด้วยเมื่อเริ่มใช้ หากเกิดผลข้างเคียง ให้รีบนำผู้ป่วยพบแพทย์ทันที
- ❁ การใช้สารสกัดจากกัญชาในครั้งแรกควรใช้ก่อนนอนและมีผู้ดูแลใกล้ชิด

วิธีใช้สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชา โดยการหยดใต้ลิ้นให้ทำตามคำแนะนำดังนี้

วิธีการใช้ผลิตภัณฑ์
ทางการแพทย์

รูปแบบหยดใต้ลิ้น มีดังนี้

"กัญชา"

1.) บ้วนปากด้วยน้ำเปล่า กลืนน้ำลาย

2.) เปิดปากกลืนของคุณให้สัมผัสกับ
เพดานปากจากนั้นหยดยาที่ใต้ลิ้น
1 หยด

3.) รอประมาณ 1 นาที ให้อาตุดซึมเข้า
ใต้ลิ้นพยายาม อย่ากลืนน้ำลายใน
ช่วงนี้ หลังจาก 1 นาทีแล้ว สามารถ
กลืนน้ำลายและหยดยาหยดต่อไปได้

หลังจากที่หยุดยาครบตาม
จำนวนที่แพทย์สั่ง ไม่ควรบ้วน
ปาก ดื่มน้ำ หรือกินอาหาร เป็น
เวลา 5 ถึง 10 นาที หลังจากนั้น
ไม่มีข้อจำกัด ในการบ้วนปาก
ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหาร

หากยังไม่ชำนาญในการหยุดยาเข้าได้สิ้น
แนะนำให้หยุดยาน้ำกระเจกเพื่อจะได้
เห็นจำนวนหยุด และตำแหน่งหยุดยาที่ถูกต้อง

คำแนะนำในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ สารสกัดกัญชาหรือน้ำมันกัญชา

ผู้ป่วยควรเก็บยาในบรรจุภัณฑ์เดิมที่ได้รับจาก
สถานพยาบาล เก็บให้พ้นแสง ที่อุณหภูมิปกติ

ทำความสะอาดหลอดหยดยาหลังการใช้ ปิดฝาให้แน่น
เก็บให้พ้นมือเด็ก

หากพบความผิดปกติของผลิตภัณฑ์เช่น สีเปลี่ยน
มีเชื้อรา มีกลิ่นหรือรสผิดปกติ ไม่ควรใช้ยาดังกล่าว

คำแนะนำในการกำจัดกาชนะบรรจผลิตภัณฑท์ที่ใช้แล้ว

**ขวดยาที่ใช้หมดแล้วควรส่งคืน
สถานพยาบาล**ของท่าน หรือพูดคุย
กับเภสัชกรของสถานพยาบาลที่ท่านรับ
ยาเกี่ยวกับวิธีการกำจัดที่เหมาะสม

ข้อควรปฏิบัติ

ในการใช้ผลิตภัณฑ์ "กัญชา" ทางทางการแพทย์อย่างปลอดภัย

1. ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาตามวิธีใช้ที่ระบุบนฉลากและปฏิบัติตามตาม
คำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด

2. ควรปรึกษาแพทย์/เภสัชกร หากจะใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาพร้อมกับ
ยาหรือผลิตภัณฑ์อื่นที่นอกเหนือจากแพทย์สั่ง

3. ไม่ควรขับรถหรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรหลังจากการใช้
ผลิตภัณฑ์กัญชา

4. หลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาพร้อมกับแอลกอฮอล์และ/
หรือสารอื่นๆ ที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

5. หลีกเลี่ยงการใช้กัญชาจากแหล่งอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น การสูบ
กัญชา การรับประทานยาพิษกัญชา ยาต้มยาชง จากพืชกัญชา
หรือน้ำมันกัญชาที่ไม่ถูกต้องกฎหมาย

6. จัดเก็บผลิตภัณฑ์กัญชาในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็กและอยู่ห่างจากเยาวชน

7. ห้ามนำผลิตภัณฑ์กัญชาของท่านไปให้ผู้อื่นใช้ การที่ท่านใช้แล้วได้ผลดี ไม่ได้หมายความว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะมีประโยชน์

การใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์
ผู้ป่วยอาจเกิดอาการผิดปกติ ดังต่อไปนี้

อาการผิดปกติที่พบได้บ่อย ได้แก่

ง่วงนอนมากกว่าปกติ

มีเวียนศีรษะ

คลื่นไส้อาเจียน

ปวดศีรษะ

ปากแห้ง

หมายเหตุ: หากมีอาการรุนแรง ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

อาการผิดปกติที่ควรไปพบแพทย์ ที่สถานพยาบาลใกล้บ้านท่าน

หัวใจเต้นเร็วและร้าวผิดจังหวะ

เป็นลมหมดสติ

เจ็บหน้าอก ร้าวไปที่แขน

เหงื่อแตก ตัวสั่น

อึดอัดหายใจไม่สะดวก

เดินเซ พุดไม่ชัด

สับสน กระวนกระวาย วิดกกังวล

หูแว่ว เห็นภาพหลอน

หวาดระแวงไม่สมเหตุสมผล

พุดคนเดียว

อารมณ์แปรปรวน

ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาใต้ดินที่ลักลอบผลิตหรือนำเข้า เนื่องจากมีความเสี่ยงอันตรายด้านสุขภาพและการได้รับกัญชาจากแหล่งที่ผิดกฎหมาย อาจถูกดำเนินคดีอาญา

ผลิตภัณฑ์กัญชาที่ลักลอบผลิตหรือนำเข้าส่วนใหญ่ไม่ทราบแหล่งที่มาของวัตถุดิบ ไม่ได้ระบุสถานที่ผลิต ไม่ได้ระบุความเข้มข้นหรือปริมาณสารออกฤทธิ์ที่ชัดเจน การผลิตไม่เป็นไปตามหลักการผลิตที่ดี ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพมาตรฐาน อีกทั้งอาจปนเปื้อนสารกำจัดศัตรูพืช โลหะหนัก เชื้อรา จุลินทรีย์ หรือสารปนเปื้อนอื่นๆ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ ซึ่งแตกต่างจากผลิตภัณฑ์กัญชาที่ถูกกฎหมายซึ่งมีมาตรฐานการผลิตเป็นไปตามข้อกำหนดที่เข้มงวด และมีความคุณภาพสม่ำเสมอในทุกขั้นตอนการผลิต

ผู้ป่วยจะทราบได้อย่างไรว่าผลิตภัณฑ์กัญชา ที่ได้รับเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถูกกฎหมาย

ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตและจำหน่ายอย่างถูกต้องตามกฎหมายในประเทศไทย จะมี 2D Barcode กำกับบนฉลากที่ติดอยู่บนภาชนะบรรจุ และมีรหัสบ่งชี้เป็นหมายเลขของแต่ละหน่วยภาชนะบรรจุที่ไม่ซ้ำกันเลย เรียกว่า **Serial Number**

ผู้ป่วยสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต ถูกกฎหมายหรือไม่ โดยการสแกน **2D Barcode** ผ่านทาง **smartphone** (สามารถ Download Application **gs1 smartbar** ทั้งระบบ IOS และ Android)

(01)08850678311289
 (17)200828
 (10)R620032
 (21)GAC0002396

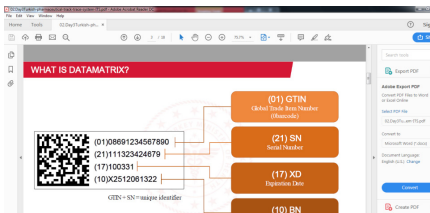

GTIN (01) 0885126631012
 EXP (17) 20200814
 LOT (01) MI00119001
 S/N (21) AAA003018

GTIN (01)0885126626185
 Exp. Date (17)210113
 Balc h/Lot (10)SY04130163
 Serial no. (21)F P010900050428

เมื่อ **Download Application GS1 smartbar** เรียบร้อยแล้ว สามารถ
 นำผลิตภัณฑ์กัญชามาสแกนเพื่อตรวจสอบข้อมูลผลิตภัณฑ์ได้ โดยสแกน
 2D Barcode ที่อยู่ประจำตัวผลิตภัณฑ์

หากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถูกต้องตามกฎหมายระบบจะแสดงรูปภาพ
และข้อมูลรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ หากเป็นผลิตภัณฑ์ไม่ถูกต้องตาม
กฎหมาย ระบบจะแสดงข้อมูลเป็นสีแดง กรุณาแจ้งสำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยาเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป

ตัวอย่างการสแกนสัญลักษณ์บาร์โค้ด 2 มิติ ชนิด GS1 Data Matrix ผ่านแอปพลิเคชัน
Smart Bar เพื่อแสดงข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการขึ้นทะเบียนของผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

ดาวน์โหลดบน
App Store

GET IT ON
Google Play

GTIN (01) 0857126831012

เลือกเมนู Health Product
และสแกนที่บาร์โค้ด
GS1 Data Matrix บนสินค้า

1.

2.

3.

บาร์โค้ด
GS1 Data Matrix

ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน
"Smart Bar"

กดที่เลขอ้างอิง อย.
เพื่อตรวจสอบข้อมูลการจดทะเบียน
ผลิตภัณฑ์จาก อย.

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม

จัดพิมพ์โดย
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา